

Epidemiologische surveillance van hantavirose

Orthohantavirus spp. - 2020

Auteurs: L. Geebelen, M. Depypere, L. Cuypers, P. Maes

Hoofdpunten

- Met 59 gerapporteerde gevallen (0,51 per 100.000 inwoners) bleef de incidentie van hantavirose in België beperkt tijdens het jaar 2020.
- Er was opnieuw een hogere incidentie in het zuiden van België, met name aan de grens met Frankrijk (provincies Henegouwen en Luxemburg, echter niet in Namen).
- Een mogelijke onderrapportering van het aantal gevallen tijdens de coronapandemie, of een onderdiagnose omwille van het uitstellen van bepaalde zorg, kan niet worden uitgesloten.

Informatiebron

- Epidemiologische surveillance door het [nationaal referentiecentrum \(NRC\)](#) (UZ Leuven), het [netwerk van peillaboratoria](#) en verplichte melding van bevestigde gevallen in Brussel en Wallonië. De gegevens van de verschillende bronnen werden samengevoegd om rekening te houden met dubbele meldingen via verschillende bronnen.

Gevalsdefinitie

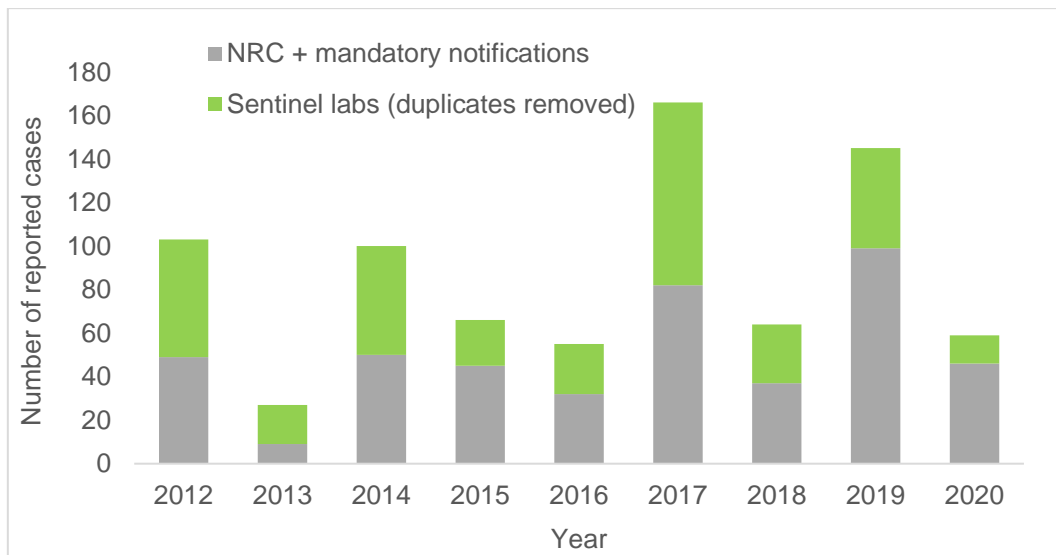
- Bevestigd geval: minstens één van de volgende criteria:
 - detectie van hantavirus-specifieke IgM (in combinatie met hantavirus IgG)
 - detectie van hantavirus nucleïnezuur in een klinisch monster
 - detectie van hantavirus antigeen door immunohistochemie.

Epidemiologie

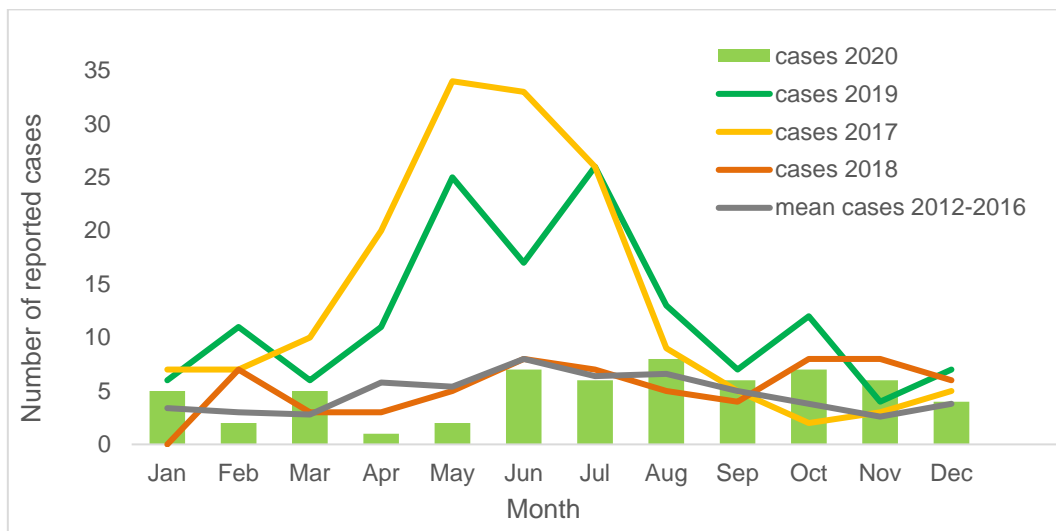
- Aantal gevallen: 45 gevallen werden gerapporteerd door het NRC (allen behorend tot serotype *Puumala*) en 1 door de verplichte melding. Het netwerk van peillaboratoria registreerde nog 13 bijkomende gevallen. In totaal werden er in 2019 dus 59 unieke gevallen gemeld via de verschillende bronnen, dit komt overeen met 0,51 gevallen per 100.000 inwoners.
- Geslacht: de overgrote meerderheid van de gevallen waren mannen (81%).
- Leeftijd: spreiding tussen 16 en 79 jaar met een mediaan van 43 jaar. De verdeling is vergelijkbaar met vorige jaren.
- Variatie tussen jaren: Na het piekjaar 2019, bleef het aantal gerapporteerde gevallen beperkt in 2020. De aantallen waren vergelijkbaar met wat gemiddeld werd waargenomen in de periode 2012-2016 en in 2018 (geen piekjaren) (Figuur 1 en 2). Vergeleken met de jaren 2017 en 2019 (piekjaren) lag de incidentie van hantavirose in 2020 in bijna alle provincies lager.
- Seizoenstrend: er was geen lente-zomerpiek in het aantal gerapporteerde gevallen tijdens het jaar 2020 (Figuur 2).

- Plaats: Het aantal gerapporteerde gevallen per 100.000 inwoners lag opnieuw hoger in het zuiden van België, met name aan de grens met Frankrijk (provincies Luxemburg en Henegouwen) (Figuur 3). Hoewel de provincie Namen in de periode 2012-2019 een duidelijke hantavirus focus vormde, was dit in 2020 niet het geval (0,61 gevallen per 100.000 inwoners). Er werd in 2020 geen hantavirose gerapporteerd in Waals-Brabant en West-Vlaanderen.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde gevallen van hantavirose per jaar, België, 2012-2020
(Bron: Netwerk van peillaboratoria, NRC en verplichte melding)

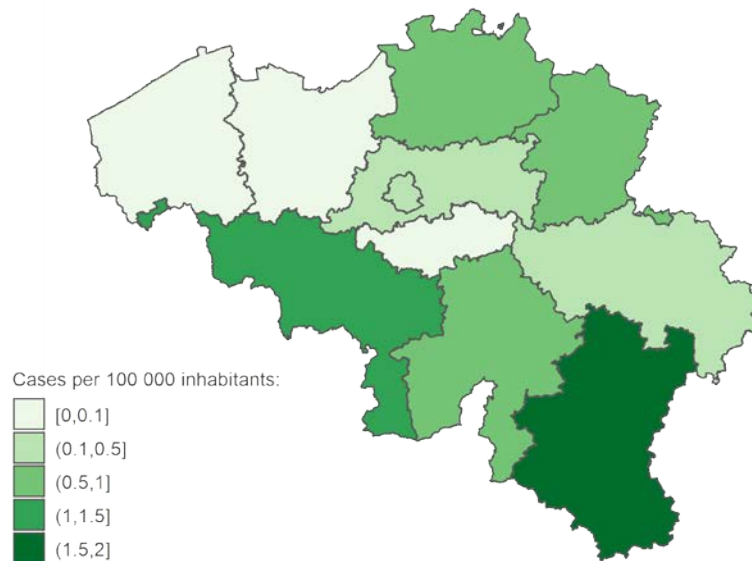

Figuur 2: Maandelijks verdeling van gerapporteerde gevallen van hantavirose, België, 2012-2020
(Bron: Netwerk van peillaboratoria, NRC en verplichte melding)

Figuur 3: Ruimtelijke verdeling van gerapporteerde gevallen van hantavirose per 100.000 inwoners, per provincie, België, 2020

(Bron: Netwerk van peillaboratoria, NRC en verplichte melding)

Belang voor volksgezondheid

Met 59 gerapporteerde gevallen bleef de incidentie van hantavirose in België beperkt tijdens het jaar 2020. Het is dan ook zeer uitzonderlijk dat epidemische jaren (> 100 gevallen) elkaar opvolgen. De verklaring hiervoor ligt bij de ecologie van de gastheer van *Puumala orthohantavirus* (PUUV), de rosse woelmuis (*Myodes glareolus*). Periodes van zeer hoge gastheerdensiteit en PUUV-transmissie worden typisch gevolgd door een drastische afname. De gerapporteerde gevallen van hantavirose in België werden op basis van serologie geassocieerd met PUUV-infecties; dit geeft echter geen 100% zekerheid over het hantavirus species. Daarnaast zijn er vanuit onze surveillancebronnen geen klinische gegevens beschikbaar die toelaten om de ernst van de gerapporteerde gevallen te evalueren.

Hantavirose door PUUV (nephropathia epidemica (NE)) gaat typisch gepaard met acute koorts, hoofdpijn en malaise, matige proteïnurie, oligurie en een toenemende nierinsufficiëntie met hevige pijn in de nierloges. Hemodialyse is geïndiceerd bij 5-7% van de patiënten. NE leidt zelden tot bloedingen en in minder dan 1% van de klinische gevallen tot de dood. De meeste patiënten herstellen binnen 2-3 weken zonder verdere gevolgen. Eens de infectie werd doorgemaakt, zorgen antilichamen voor een levenslange bescherming.

Een mogelijke onderrapportering van het aantal gevallen (peillabo's) tijdens de coronapandemie, of een onderdiagnose omwille van het uitstellen van bepaalde zorg, kan niet worden uitgesloten.

Meer informatie

- Zorg en Gezondheid. Richtlijn hantavirose. Beschikbaar via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/hantavirose>
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Facts about hantavirus: Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/hantavirus-infection/facts>
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Hantavirus infection - Annual Epidemiological Report for 2019. Beschikbaar via: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/AER-hantavirus-2019.pdf>